

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Ogłoszenie konkursu ofert na wybór w 2025 roku realizatora programu polityki zdrowotnej pn. „Program zapobiegania upadkom dla seniorów w województwie kujawsko-pomorskim” w zakresie koordynacji programu.

2. Omówienie podstawy prawnej:

Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566, z późn. zm.) zarząd województwa wykonuje zadania należące do samorządu województwa, niezastrzeżone na rzecz sejmiku województwa i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych.

Stosownie do art. 48b ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, z późn. zm.) w przypadku programów polityki zdrowotnej wyboru realizatora tego programu dokonuje się w drodze konkursu ofert. W art. 48b ust. 2 cyt. ustawy precyzuje się, iż o przeprowadzeniu ww. konkursu ofert jednostka samorządu terytorialnego ogłasza w swojej siedzibie i na swojej stronie internetowej co najmniej na 15 dni przed upływem wyznaczonego terminu składania ofert. Zgodnie z art. 48b ust. 3 w ogłoszeniu tym określa się w szczególności: przedmiot konkursu ofert, wymagania stawiane oferentom, niezbędne do realizacji programu polityki zdrowotnej oraz termin i miejsce składania ofert.

Program polityki zdrowotnej będący przedmiotem konkursu ofert został przyjęty do realizacji uchwałą Nr 39/1800/25 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 stycznia 2025 r. w sprawie przyjęcia do realizacji w 2024 roku programu polityki zdrowotnej pn. „Program zapobiegania upadkom dla seniorów w województwie kujawsko-pomorskim”.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi):

Projekt uchwały nie podlega procedurze uzgodnień.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

Upadki osób starszych stanowią poważny problem geriatryczny, społeczny i ekonomiczny. Do upadków dochodzi w każdej grupie wiekowej. Jednak te, które dotyczą osób starszych stanowią problem ze względu na fakt, że w tej grupie wiekowej występuje statystycznie zwiększona podatność na urazy oraz to, że ich następstwem jest zazwyczaj pogorszenie funkcji organizmu, zwiększenie chorobowości i śmiertelności. Generują również wzrost kosztów leczenia i opieki. Według różnych doniesień upadki dotyczą 25-40% osób w wieku 65 i więcej lat, a po 80 roku życia przynajmniej raz w roku upadku doświadcza co druga osoba. W tej grupie odnotowuje się pogorszenie sprawności oraz utratę samodzielności. Częstość urazów związanych z upadkami wzrasta z wiekiem. Statystyki wskazują, że 10-15% upadków skutkuje poważnymi urazami. Połowę z nich stanowią złamania, reszta to urazy głowy i obrażenia tkanek miękkich.

W związku z powyższym, został opracowany program polityki zdrowotnej pn. „Program zapobiegania upadkom dla seniorów w województwie kujawsko-pomorskim”, którego głównym celem jest zmniejszenie liczby upadków i urazów wśród osób po 60 r.ż. uczestniczących w programie. Cele szczegółowe programu to:

- poprawa sprawności fizycznej oraz wykształcenie nawyków systematycznych ćwiczeń fizycznych wśród uczestników programu;
- zwiększenie wiedzy uczestników programu dotyczącej wpływu aktywności fizycznej na zdrowie;
- zwiększenie liczby trenerów przygotowanych do pracy z osobami powyżej 60 r.ż.

Prezes Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji wyraził pozytywną opinię o projekcie przedmiotowego programu (opinia nr 285/2017 z dnia 10 października 2017 r.). Ww. projekt zakładał realizację w okresie od marca do grudnia 2018 r. z możliwością kontynuacji w latach kolejnych. W roku 2025 program ma kolejną 8 edycję. Zgodnie z art. 48a ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, program polityki zdrowotnej będący kontynuacją w niezmienionej formie programu, dla którego wydano pozytywną opinię nie wymaga powtórnej oceny przez Prezesa AOTMiT.

Realizatorem programu będzie jeden wiodący ośrodek, podmiot prowadzący działalność leczniczą mający doświadczenie w realizacji programów zdrowotnych i zatrudniający co najmniej: dwóch specjalistów medycyny sportowej, jednego fizjoterapeutę i jednego psychologa. Koordynator odpowiedzialny będzie za:

- 1) przygotowanie oraz przeprowadzenie szkolenia trenerów (czas trwania szkolenia: 8 godz.);
- 2) przygotowanie oraz przeprowadzenie edukacji bezpośredniej uczestników programu uwzględniając następujące obszary tematyczne: utrzymywanie zdrowia, odżywianie, higiena osobista, aktywność fizyczna oraz zwiększanie dziennej mobilności, bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania, korzystanie z transportu miejskiego, prewencja upadków i związanych z nimi urazów oraz ewentualnych powikłań (1 szkolenie dla każdego samorządu, czas trwania szkolenia: 6 godz.);
- 3) przeprowadzenie badań kwalifikacyjnych do programu i kontrolnych, tj. badania ogólnolekarskie, testy sprawnościowe, testy psychologiczne, skład ciała, EKG, określenie częstości występowania urazów spowodowanych upadkiem po zakończeniu programu oraz zapisywanie wyników z tych badań na formularzu opracowanym wg własnego wzoru (w wersji papierowej i/lub elektronicznej);
- 4) opracowanie i przygotowanie materiałów edukacyjnych i promocyjnych (np. materiały szkoleniowe, broszury, banery, spoty reklamowe, radiowe itp.);
- 5) utworzenie i prowadzenie strony internetowej dot. realizowanego programu;
- 6) opracowanie i przygotowanie formularzy wyników badań kwalifikacyjnych do programu i badań kontrolnych;
- 7) przeprowadzenie ankiety satysfakcji pacjenta wg. wzoru opracowanego przez Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu (tj. wydrukowanie ankiet, zbieranie danych w wersji papierowej i elektronicznej, analiza ankiet);
- 8) zakup drobnego sprzętu do ćwiczeń (np. piłki, taśmy rehabilitacyjne, hantle, skakanki, maty itp.);
- 9) nadzór merytoryczny (koordynacja) nad realizacją programu w tym współpraca z samorządami i trenerami;
- 10) sporządzanie i przekazywanie do Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego miesięcznych sprawozdań z realizacji programu;
- 11) przygotowanie i przekazanie do Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego końcowego raportu z realizacji całości programu uwzględniającego wnioski z przeprowadzonych działań w tym wyniki badań kwalifikacyjnych i kontrolnych.

Do programu zaproszone zostaną osoby w wieku od 60 r.ż. zamieszkałe na terenie gmin, miast i powiatów z województwa kujawsko-pomorskiego, które zadeklarowały swój udział w programie. Wolę realizacji programu w 2025 roku zadeklarowało 26 samorządów, których zadaniem będzie prowadzenie naboru uczestników programu i trenerów (wykwalifikowanych rehabilitantów i absolwentów AWF), wynagrodzenie trenerów, zapewnienie sali do ćwiczeń, do zajęć edukacyjnych oraz pomieszczenia do przeprowadzenia badań kwalifikacyjnych i kontrolnych. W latach 2018-2024 z programu skorzystało już 5191 seniorów, którzy przeszli badania i zostali zakwalifikowani do zajęć aktywności fizycznej.

Szacuje się, iż w 2025 roku programem zostanie objętych około **1073 seniorów**. W ramach programu środki z budżetu województwa kujawsko-pomorskiego w wysokości 335.800,00 zł zostaną przeznaczone na szkolenie trenerów, edukację uczestników, badania kwalifikacyjne i kontrolne, promocję, administrację i koordynację Programu oraz na zakup drobnego sprzętu do ćwiczeń.

5. Ocena skutków regulacji:

„Program zapobiegania upadkom dla seniorów w województwie kujawsko-pomorskim” finansowany będzie w roku 2025 z budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz budżetów samorządów terytorialnych, które wyraziły wolę jego realizacji. Koszt realizacji programu z budżetu województwa szacowany jest na **335.800,00 zł** – zadanie budżetowe: „Województwo Promujące Zdrowie”, dział 851, rozdział 85149, § 2780/N. Realizatorem przedmiotowego programu będzie podmiot leczniczy wyłoniony w drodze konkursu ofert.